



**KANCELARIA  
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 19 czerwca 2023 r.

**Opinia do ustawy o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego  
z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury  
na lata 2021–2027**

**(druk nr 985)**

**I. Cel i przedmiot ustawy**

Głównym celem ustawy jest stworzenie podstaw prawnych realizacji programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021–2027, zwanego dalej „programem”.

Ustawa służy stosowaniu:

- 1) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, zwanego dalej „rozporządzeniem ogólnym”;
- 2) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1139 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiającego Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) 2017/1004), zwanego dalej „rozporządzeniem EFMRA”.

Ustawa określa zasady realizacji programu, w tym:

- 1) zadania oraz właściwość organów i jednostek organizacyjnych w zakresie wspierania zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem środków finansowych pochodzących z Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, zwanego dalej „EFMRA”, w ramach programu określone w:
  - a) rozporządzeniu EFMRA oraz w wydanych na jego podstawie przepisach,
  - b) rozporządzeniu ogólnym oraz w wydanych na jego podstawie przepisach;
- 2) warunki i tryb przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach programu w zakresie nieokreślonym w przepisach, o których mowa w pkt 1, lub przewidzianym w tych przepisach do określenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej;
- 3) wspieranie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, o którym mowa w tytule III w rozdziale II rozporządzenia ogólnego, w ramach EFMRA, w tym organizację i działanie rybackich lokalnych grup działania, o których mowa w art. 31 ust. 2 lit. b rozporządzenia ogólnego, a także wybór strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, o których mowa w art. 32 rozporządzenia ogólnego, w ramach EFMRA, w zakresie nieokreślonym w przepisach, o których mowa w pkt 1, lub przewidzianym w tych przepisach do określenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej;
- 4) zasady przeprowadzania kontroli w ramach programu w zakresie nieokreślonym w przepisach, o których mowa w pkt 1, lub przewidzianym w tych przepisach do określenia przez państwo członkowskie Unii Europejskiej.

Ustawa zmienia:

- 1) ustawę z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej;
- 2) ustawę z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- 3) ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o organizacji rynku rybnego;
- 4) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych;
- 5) ustawę z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim.

Ustawa zawiera przepisy przejściowe związane z wprowadzanymi nią rozwiązaniami (art. 52–55).

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem:

- 1) art. 49 pkt 2 i 3, które wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia;
- 2) art. 51 pkt 10, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.

## II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy wpłynął do Sejmu jako przedłożenie rządowe w dniu 5 kwietnia 2023 r. (druk sejmowy nr 3143).

W dniu 12 kwietnia 2023 r. projekt ustawy został skierowany do pierwszego czytania do Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Komisja Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, po rozpatrzeniu projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 23 maja 2023 r., wniosła o jego uchwalenie przez Sejm w brzmieniu zaproponowanym w sprawozdaniu (druk sejmowy nr 3249).

Drugie czytanie projektu ustawy odbyło się na 76. posiedzeniu Sejmu w dniu 24 maja 2023 r. Projekt ustawy został ponownie skierowany do Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej celem przedstawienia sprawozdania.

Sejm uchwalił ustawę na 76. posiedzeniu w dniu 26 maja 2023 r. Za przyjęciem ustawy głosowało 438 posłów, przy braku głosów przeciw i 10 głosach wstrzymujących się.

## III. Uwagi zasadnicze z punktu widzenia stosowania proponowanych przepisów, w tym ogólne, konstytucyjne i systemowe

1. Przepis art. 8 ust. 4 ustawy stanowiący, że rzecznik programu **sporządza**, w terminie do dnia 31 marca, roczny raport ze swojej działalności i **następnie przedkłada go** instytucji zarządzającej, która zamieszcza go na stronie programu, **proponuje się uzupełnić o określenie terminu, w jakim przedmiotowy raport należy przedłożyć instytucji zarządzającej, a następnie zamieścić na stronie programu**. Jeżeli raport ten powinien być przedłożony instytucji zarządzającej w tym samym terminie, co termin wyznaczony na jego sporządzenie, tj. do dnia 31 marca, a następnie niezwłocznie zamieszczony na stronie programu, to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki, **wzorowanej na rozwiązaniu przyjętym w art. 16 ust. 1 procedowanej ustawy**. W innym przypadku propozycja poprawki w omawianym zakresie będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

### **Propozycja poprawki:**

w art. 8 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Rzecznik programu, w terminie do dnia 31 marca, sporządza roczny raport ze swojej działalności za poprzedni rok i przedkłada go instytucji zarządzającej. Instytucja zarządzająca niezwłocznie zamieszcza raport na stronie programu.”

2. Wątpliwości budzą przepisy rozdziału 3 ustawy określające procedurę związaną z przyznawaniem i wypłatą pomocy, w zakresie przewidzianych w nich uprawnień **Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, zwanej dalej „Agencją”**.

**Po pierwsze** – proponowane przepisy przewidują, że:

- 1) instytucja zarządzająca (minister właściwy do spraw rybołówstwa) **na wniosek Agencji może wyrazić zgodę** na przyznanie pomocy do określonej wysokości przekraczającej 2% wysokości limitu środków przewidzianych na pomoc oraz na zwiększenie limitu środków przewidzianych na pomoc (art. 13 ust. 3 i 4);
- 2) **Agencja przygotowuje wzory wniosku o dofinansowanie i zmiany tego wniosku**, zatwierdzane następnie przez instytucję zarządzającą (art. 15 ust. 3 pkt 1 i ust. 4);
- 3) umowa o dofinansowanie jest zawierana oraz zmieniana **zgodnie z wzorem przygotowanym przez Agencję i zatwierdzanym** przez instytucję zarządzającą (art. 21 ust. 1 pkt 1 lit. a i ust. 6).

Mając więc na uwadze, że wnioskodawcą i beneficjentem pomocy finansowej może być również sama Agencja należy zaznaczyć, że **ww. przepisy nie określają, jak mają one być stosowane w sprawach, w których Agencja występuje w roli wnioskodawcy i beneficjenta pomocy**. W konsekwencji prowadzi to do sytuacji, w której Agencja będąc wnioskodawcą (beneficjentem) pomocy będzie występować w swojej sprawie do instytucji zarządzającej z wnioskami, o których mowa w art. 13 ust. 3 i 4, przygotowywać wzór wniosku o dofinansowanie, z którym następnie wystąpi o pomoc, oraz wzór umowy o dofinansowanie, którą zawrze z udzielającą jej pomocy instytucją zarządzającą. **Takie rozwiązanie budzi zasadnicze wątpliwości w kontekście określonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji zasady równości wobec prawa, ponieważ uprawnienia przewidziane dla Agencji, występującej jako wnioskodawca (beneficjent) pomocy, nie będą przysługiwać innym wnioskodawcom (beneficjentom) omawianej pomocy znajdującym się w analogicznej sytuacji, jak Agencja.**

**Po drugie** – należy zaznaczyć, że w przypadku, gdy ustawodawca uzależnia uzyskanie uprawnienia polegającego na uzyskaniu dofinansowania z środków publicznych przez określoną grupę podmiotów od złożenia wniosku i przewiduje określenie wzoru tego wniosku, **to wzór ten oraz wymagane do zamieszczenia we wniosku informacje (jako wynik konkretyzacji przepisów ustawy) powinny określać szczegółowo**

**przepisy rozporządzenia (przepisy powszechnie obowiązujące)**, tak jak ma to miejsce np. w przypadku wzoru upoważnienia do przeprowadzenia kontroli przewidzianego do określenia w rozporządzeniu przewidzianym do wydania na podstawie art. 46 ust. 7 procedowanej ustawy. Należy zaznaczyć, że konkretyzacja przepisów ustawy dotyczących określonej grupy podmiotów, niezastrzeżona dla materii przepisów wewnętrznych, polegająca na stworzeniu właściwych warunków dla stosowania norm ustawowych, w szczególności uregulowanie kwestii technicznych lub proceduralnych niezbędnych dla zapewnienia prawidłowego stosowania norm ustawowych czy elementów norm prawnych, które charakteryzują się małą stabilnością, jest dozwolona na gruncie Konstytucji (art. 92 ust. 1) tylko dla rozporządzeń (np. wyrok TK z 16.2.2010 r., P16/09). **Reasumując, analizowany przepis w zakresie, w jakim przekazuje Agencji określenie wzoru wniosku (zawartości wniosku) budzi zasadnicze zastrzeżenia, co do zgodności z art. 87 Konstytucji, określającym obowiązujący system źródeł prawa w Rzeczypospolitej Polskiej, oraz z art. 92 ust. 1, rozstrzygającym, że ustawy są wykonywane przez rozporządzenia, a tym samym z określoną w art. 2 Konstytucji zasadą demokratycznego państwa prawa i wywodzoną z niej zasadą przyzwoitej legislacji, oraz z określoną w art. 7 Konstytucji zasadą legalizmu.**

**Analogiczna uwaga dotyczy odpowiednio art. 32 pkt 1 ustawy stanowiącego, że wniosek o wybór strategii rozwoju lokalnego, zwanej dalej „LSR”, składa się na wzorze przygotowanym przez instytucję zarządzającą.**

3. Wątpliwości budzą przepisy art. 16 i art. 17 ustawy określające procedurę rozpatrywania przez RLGD wniosków o dofinansowanie.

**Po pierwsze** – proponowane przepisy nakładają na RLGD obowiązek udostępniania Agencji wniosków o dofinansowanie oraz informacji o dokonanych przez RLGD rozstrzygnięciach w zakresie operacji stanowiących przedmiot tych wniosków (art. 17 ust. 5), **ale tylko w przypadku gdy od rozstrzygnięć tych wniesiono protest. Nie przewidują natomiast udostępniania (przekazywania) takich informacji, ani rozpatrywanych przez RLGD wniosków o dofinansowanie w przypadku, gdy od rozstrzygnięcia takiego nie został zgłoszony protest, czy też do żadnego z wniosków rozpatrywanych w ramach danego naboru wniosków o dofinansowanie**

**nie wniesiono protestu. Proponowane przepisy nie są więc w tym zakresie logiczne i konsekwentne.**

**Po drugie** – procedowana ustawa, w przypadku zgłoszenia przez wnioskodawcę protestu od rozstrzygnięcia RLGD, nakłada na RLGD obowiązek udostępnienia Agencji wniosku o dofinansowanie i omawianych wyżej informacji, nie przewiduje natomiast udostępniania jej innych dokumentów powstałych w toku rozpatrywania przez nią wniosku, w szczególności wyjaśnień i dokumentów uzyskanych przez RLGD od wnioskodawcy zgodnie z art. 16 ust. 5 procedowanej ustawy (wyjaśnień i dokumentów niezbędnych do dokonania przez RLGD rozstrzygnięcia w zakresie wyboru operacji), informacji o wyniku rozstrzygnięcia protestu wraz z treścią rozstrzygnięcia. W związku z tym takie rozwiązanie również należy uznać za niezrozumiałe, zważywszy, że sprawa rozpatrzona przez RLGD będzie w dalszej części przedmiotem postępowania prowadzonego przez Agencję.

**Reasumując**, proponowane przepisy, w zakresie, w jakim pomijają materię dotyczącą udostępniania przez RLGD Agencji dokumentacji związanej z rozpatrywanym przez nią wnioskiem o dofinansowanie, budzą zastrzeżenia w kontekście wywodzonej z **zasady demokratycznego państwa prawa (art. 2 Konstytucji) zasady określoności przepisów prawa**. Powołując się na orzecznictwo TK (wyrok z 23 października 2007 r., P28/7), wskazać należy, że „(...) Poprawność legislacyjna to także stanowienie przepisów prawa w sposób logiczny i konsekwentny (...). Niezgodne z tą zasadą będzie więc wprowadzanie do obrotu prawnego przepisów (...), które tworzą regulacje prawne niekonsekwentne i niedające się wytłumaczyć w zgodzie z innymi przepisami prawa (...)”.

**Mając powyższe na uwadze** rekomenduje się przyjęcie poprawek zakładających udostępnienie Agencji przez RLGD zarówno wniosku o dofinansowanie, jak i dokumentacji wytworzonej w toku rozpatrywania przez nią tego wniosku również w przypadku, gdy do rozstrzygnięcia RLGD wnioskodawca nie wniósł protestu. W przypadku natomiast, gdyby zaproponowane rozwiązanie nie odpowiadało intencji projektodawcy, ewentualna propozycja poprawki określającej termin udostępniania Agencji przez RLGD wniosków o dofinansowanie, w tym tych, do których nie zgłoszono protestu, a także obowiązek udostępniania jej wyjaśnień i dokumentów niezbędnych do dokonania rozstrzygnięcia przez RLGD w zakresie wyboru operacji,

o których mowa w art. 16 ust. 5 procedowanej ustawy, będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

### **Propozycja poprawek:**

**w art. 16 dodaje się ust. 6** w brzmieniu:

„6. RLGD, po upływie terminu do wniesienia protestu od wyniku rozstrzygnięć, o których mowa w ust. 1 pkt 1, udostępnia Agencji w systemie teleinformatycznym wniosek o dofinansowanie oraz pozostałą dokumentację wytworzoną w toku rozpatrywania przez nią tego wniosku, w tym informację, o której mowa w ust. 1 pkt 2, oraz wyjaśnienia i dokumenty, o których mowa w ust. 5.”;

**w art. 17 ust. 5** otrzymuje brzmienie:

„5. RLGD, w terminie 7 dni od dnia rozstrzygnięcia protestu, o którym mowa w ust. 1, udostępnia Agencji w systemie teleinformatycznym wniosek o dofinansowanie oraz pozostałą dokumentację wytworzoną w toku rozpatrywania tego wniosku i dotyczącego go protestu, w tym informację, o której mowa w art. 16 ust. 1 pkt 2, wyjaśnienia i dokumenty, o których mowa w art. 16 ust. 5, protest i jego rozstrzygnięcie oraz ponowną ocenę, o której mowa w art. 69 ust. 3 ustawy wdrożeniowej.”.

4. Wątpliwości budzi przepis art. 16 ust. 5 ustawy przewidujący, że jeżeli w trakcie rozpatrywania wniosku o dofinansowanie w ramach działania, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. a, **jest konieczne uzyskanie wyjaśnień lub dokumentów niezbędnych do dokonania rozstrzygnięć**, o których mowa w ust. 1 pkt 1 tego artykułu, to RLGD **może** wezwać wnioskodawcę do złożenia tych wyjaśnień lub dokumentów.

**Po pierwsze** – niezrozumiałe jest, dlaczego w takiej sytuacji **RLGD może, a nie musi** wezwać wnioskodawcę do złożenia wyjaśnień lub dokumentów tym bardziej, że ustawa nie określa przesłanek, którymi RLGD powinna się kierować, podejmując decyzję o wezwaniu albo zrezygnowaniu z wezwania do złożenia wyjaśnień lub dokumentów.

**Reasumując, analizowany przepis w zakresie, w jakim przewiduje dla RLGD fakultatywne uprawnienie do żądania od wnioskodawcy wyjaśnień i żądań niezbędnych do dokonania rozstrzygnięcia w jego sprawie, budzi wątpliwości w kontekście:**

- 1) **wywodzonej z zasady demokratycznego państwa prawa (art. 2 Konstytucji) zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa;**

- 2) określonej w art. 7 Konstytucji zasady legalizmu stanowiącej, że organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa;
- 3) określonych w art. 32 Konstytucji zasady równości wobec prawa i zakazu dyskryminacji, ponieważ nie zapewnia, że będzie on jednakowo stosowany w stosunku do wszystkich jego adresatów znajdujących się w analogicznej sytuacji.

**Po drugie** – analizowany przepis nie określa w jakim terminie objęte jego regulacją wyjaśnienia lub dokumenty wnioskodawcy jest obowiązany przekazać RLGD. Nie przewiduje nawet, że termin ten jest ustalany w żądaniu RLGD dotyczącym przekazywania takich wyjaśnień lub dokumentów. W związku z tym analizowany przepis budzi wątpliwości w kontekście wywodzonej z **zasady demokratycznego państwa prawa (art. 2 Konstytucji) zasady określoności przepisów prawa, zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz zasady przyzwoitej legislacji, w tym dyrektywy § 2 Zasad techniki prawodawczej stanowiącej, że ustawa powinna wyczerpująco regulować daną dziedzinę spraw, nie pozostawiając poza zakresem swego unormowania istotnych fragmentów tej dziedziny.**

**Reasumując**, ewentualna propozycja poprawki, mającej na celu określenie obowiązku RLGD do wezwania wnioskodawcy do przekazania stosowanych wyjaśnień lub dokumentów, gdy jest to konieczne do dokonania rozstrzygnięć, o których mowa w art. 16 ust. 1 pkt 1, oraz terminu na przekazanie przez wnioskodawcę takich wyjaśnień i dokumentów, będzie możliwa do zaproponowania po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

5. Przepis art. 18 ust. 3 ustawy jest niezrozumiały w zakresie, w jakim stanowi, że do postępowań w sprawach przyznawania, wypłaty **lub zwrotu** pomocy, w przypadku działań w ramach priorytetu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 5, jeżeli wnioskodawcą jest Agencja, **stosuje się odpowiednio przepisy art. 18 ust. 1 i 2, art. 19, art. 20 i art. 23 ust. 2.**

**Po pierwsze** – niezrozumiałe jest, na czym ma polegać stosowanie przepisów **art. 18 ust. 1 i 2, art. 19, art. 20 i art. 23 ust. 2** do postępowań w sprawach zwrotu pomocy przez Agencję, skoro materia dotycząca zwrotu tej pomocy nie stanowi przedmiotu regulacji ww. przepisów, jak i całego rozdziału 3, w którym są one zamieszczone.



Zwrot pomocy, w tym od Agencji, jest regulowany w **rozdziale 5 procedowanej ustawy** (art. 40 i art. 41).

**Po drugie** – za bezprzedmiotowe i błędne należy przyjąć wskazywanie w art. 18 ust. 3, że przepisy art. 19 mają odpowiednie zastosowanie do pomocy przyznawanej Agencji. Należy bowiem zaznaczyć, że przepisy art. 19 w sposób ogólny odnoszą się do podmiotu, przed którym toczy się postępowanie w sprawie przyznawania pomocy, a w przypadku postępowania, którego stroną (wnioskodawcą) jest Agencja, podmiotem takim jest instytucja zarządzająca (minister właściwy do spraw rybołówstwa). Jednoznacznie wynika to z **art. 15 ust. 5 pkt 2**. Z tego też powodu instytucja zarządzająca będzie stosować przepisy art. 19 w postępowaniu w sprawie przyznawania pomocy dla Agencji nie odpowiednio, jak wynika z analizowanych przepisów, ale wprost.

W związku z powyższym rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

#### **Propozycja poprawki:**

art. 18 w ust. 3 wyrazy „, wypłaty lub zwrotu” zastępuje się wyrazami „lub wypłaty” oraz skreśla się wyrazy „art. 19,”.

6. Wątpliwości budzi przepis art. 20 ust. 1 ustawy stanowiący, że Agencja **niezwłocznie** po zakończeniu postępowania w sprawie przyznawania pomocy informuje wnioskodawcę w formie pisemnej **lub** w formie elektronicznej o odmowie przyznania pomocy. Użycie w analizowanym przepisie spójnika alternatywy łącznej „**lub**” sugeruje, że wskazana w nim informacja może być przekazana wnioskodawcy jednocześnie w formie pisemnej, jak i w formie elektronicznej. Mając więc na uwadze różnicę między określonym w Kodeksie postępowania administracyjnego sposobem doręczenia **pism utrwalonych w postaci papierowej oraz pism utrwalonych w postaci elektronicznej, należy zaznaczyć, że to samo pismo przekazane przez Agencję wnioskodawcy w obu ww. formach dotrze do niego w dwóch różnych terminach**. Takie rozwiązanie budzi zastrzeżenia w zakresie stosowania analizowanego przepisu, w tym w kontekście przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2022 r. – Prawo o postępowaniu przed sądem administracyjnym, dotyczących składania skargi do sądu administracyjnego. Należy bowiem zaznaczyć, że skarga ta jest składana do sądu administracyjnego w terminie liczonym od dnia wystąpienia określonego zdarzenia (art. 53). W rozpatrywanym przypadku zdarzeniem tym będzie dzień

otrzymania przez wnioskodawcę informacji o odmowie przyznania mu pomocy. Dlatego, mając powyższe na uwadze, w analizowanym przepisie proponuje się zastąpić spójnik alternatywy łącznej „**lub**” spójnikiem alternatywy rozłącznej „**albo**”, zgodnie z rekomendowaną poniżej poprawką, **tak jak ma to miejsce w przypadku analogicznego przepisu art. 35 ust. 3 pkt 1 procedowanej ustawy.**

**Propozycja poprawki:**

w art. 20 w ust. 1 w zdaniu pierwszym wyrazy „w formie pisemnej lub” zastępuje się wyrazami „w formie pisemnej albo”.

7. Zastrzeżenia budzi przepis art. 23 ust. 2 ustawy przewidujący, że w przypadku, gdy z przyczyn technicznych nie jest możliwe złożenie wniosku o płatność za pomocą systemu teleinformatycznego, **beneficjent składa wniosek, za zgodą Agencji, w sposób przez nią wskazany.**

**Po pierwsze** – należy zaznaczyć, że o ile zasadnym jest uwzględnienie w analizowanym przepisie postępowania z wnioskiem w przypadku awarii systemu teleinformatycznego, **to za niedopuszczalne należy uznać, aby w takiej sytuacji sposób postępowania adresatów powszechnie obowiązującej normy (to jak adresat ma się zachować w określonych okolicznościach) ustalała (wskazywała) Agencja.** Materia ta powinna być wyłączną prerogatywą przepisów powszechnie obowiązujących, określających, w jaki sposób wnioskodawca, który nie może złożyć wniosku za pomocą systemu teleinformatycznego, ma się zachować (w jaki sposób ma złożyć wniosek), aby uzyskać przewidziane ustawą dla niego uprawnienie (pomoc finansową z środków publicznych). Przepisy te powinny również obejmować swoim zakresem regulacji samą Agencję występującą w roli wnioskodawcy (beneficjenta) pomocy, o czym w dalszej części przedmiotowej opinii. Przypomnieć należy, że zgodnie z § 2 Zasad techniki prawodawczej ustawa powinna wyczerpująco regulować daną dziedzinę spraw, nie pozostawiając poza zakresem swego unormowania istotnych fragmentów tej dziedziny. Zgodnie natomiast z ich § 25 ust. 1 przepis prawa materialnego powinien możliwie bezpośrednio i wyraźnie wskazywać kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować.

**Reasumując, analizowany przepis w zakresie, w jakim przewiduje wnoszenie wniosku o płatność za zgodą Agencji i w sposób przez nią wskazany, budzi zastrzeżenia w kontekście wywodzonej z zasady demokratycznego państwa prawa**

(art. 2 Konstytucji) zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa, zasady określoności przepisów prawa, zasady przyzwoitej legislacji, a także określonej w art. 7 Konstytucji zasady legalizmu i określonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji zasady równości wobec prawa.

**Analogiczne zastrzeżenia dotyczą art. 18 ust. 3** stanowiącego, że do postępowań w sprawach przyznawania i wypłaty pomocy Agencji, przepis art. 23 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

**Po drugie** – przepis art. 23 ust. 2 przewiduje, że w przypadku gdy z powodów technicznych złożenie wniosku o płatność za pomocą systemu teleinformatycznego nie jest możliwe, **beneficjent składa go, za zgodą Agencji, w sposób przez nią wskazany.** Mając na uwadze, że beneficjentem składającym wniosek o płatność, o którym mowa w art. 23 ust. 1, może być również sama Agencja, i że jest on przez nią składany, tak jak przez innych beneficjentów za pomocą systemu teleinformatycznego, proponowane przepisy nie określają, w jaki sposób wniosek taki ma złożyć Agencja w przypadku awarii systemu teleinformatycznego. **Analogiczne zastrzeżenia dotyczą art. 18 ust. 3** stanowiącego, że do postępowań w sprawach przyznawania i wypłaty pomocy Agencji, przepis art. 23 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

**Po trzecie** – analizowany przepis obejmuje swoim zakresem regulacji **tylko wnioski o płatność.** Stanowi, że w przypadku, gdy z powodów technicznych nie jest możliwe złożenie wniosku o płatność za pomocą systemu teleinformatycznego, to wniosek ten należy złożyć w sposób wskazany przez Agencję. Niezrozumiałe jest natomiast, dlaczego nie obejmuje on swoim zakresem regulacji również innych dokumentów składanych przez beneficjenta za pomocą omawianego systemu. Wskazać należy, że przepis art. 23 ust. 1 przewiduje, że za pomocą systemu teleinformatycznego należy składać **nie tylko wniosek o płatność, ale również dokumenty niezbędne do rozliczenia operacji, określone w przepisach wydanych na podstawie art. 26 ust. 1, 3 i 5 lub 6.** Jeżeli więc dokumenty te również powinny być składane w inny sposób niż za pomocą systemu teleinformatycznego, w przypadku jego awarii, to konsekwentnie powinno to wynikać z treści proponowanych przepisów.

**Reasumując,** w analizowanym przepisie proponuje się określić sposób złożenia wniosku o płatność oraz pozostałych wymaganych dokumentów stosowany w przypadku awarii systemu teleinformatycznego, zgodnie z rekomendowaną poniżej poprawką. **Jako przykład analogicznych przepisów obowiązujących w porządku**

prawnym wskazać można art. 154a § 5 ustawy – Ordynacja podatkowa. Przewiduje on, że w przypadku braku możliwości przekazania wniosku o doręczenie za pomocą środka komunikacji elektronicznej wniosek ten przesyła się w postaci papierowej. W przeciwnym razie ewentualna propozycja poprawki będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

**Propozycja poprawki:**

w art. 23 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku gdy z powodów technicznych złożenie wniosku o płatność lub dokumentów niezbędnych do rozliczenia operacji, o których mowa w ust. 1, za pomocą systemu teleinformatycznego nie jest możliwe, wniosek o płatność oraz dokumenty niezbędne do rozliczenia tej operacji, składa się w postaci papierowej.”

8. Zastrzeżenia budzi proponowane w art. 26 ust. 1 i 2 ustawy upoważnienie ustawowe. Użyty w art. 26 ust. 2 na końcu pkt 1–4 spójnik alternatywy łącznej „**lub**” nadaje określonymu w tym artykule upoważnieniu ustawowemu podwójny charakter – obligatoryjny i fakultatywny. Zamieszczenie przedmiotowego spójnika na końcu poszczególnych pkt 1–4 sugeruje bowiem, że w wydawanym na podstawie art. 26 ust. 1 i 2 rozporządzeniu mogą, ale nie muszą być określone wszystkie sprawy, które zostały w tych punktach wskazane. Rozwiązanie legislacyjne prowadzące do nadania upoważnieniu ustawowemu podwójnego charakteru, podobnie jak samo upoważnienie ustawowe, jest niezgodne z wywodzoną z **zasady demokratycznego państwa prawa (art. 2 Konstytucji) zasadą przyzwoitej legislacji**. Zgodnie z § 68 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej upoważnieniu do wydania rozporządzenia można nadać charakter obligatoryjny **albo** charakter fakultatywny. **Jeżeli do funkcjonowania ustawy jest niezbędne wydanie rozporządzenia (określenia w rozporządzeniu pewnych spraw), upoważnieniu nadaje się charakter obligatoryjny. Jeżeli rozstrzygnięcie co do tego, czy i kiedy wydać rozporządzenie (określić w rozporządzeniu pewne sprawy), pozostawia się organowi upoważnionemu, upoważnieniu nadaje się charakter fakultatywny** (§ 68 ust. 2 tych zasad). Zgodnie z § 119 ust. 1 Zasad techniki prawodawczej na podstawie jednego upoważnienia ustawowego wydaje się jedno rozporządzenie, **które wyczerpująco reguluje sprawy przekazane do unormowania w tym upoważnieniu**. Mając powyższe na uwadze **oraz dołączony do projektu procedowanej ustawy projekt rozporządzenia**

przewidzianego do wydania na podstawie art. 26 ust. 1 i 2 (określający wszystkie elementy upoważnienia ustawowego określonego w ww. ust. 2), analizowanemu upoważnieniu ustawowemu należy nadać charakter obligatoryjny przez usunięcie kończącego ww. pkt 1–4 spójnika alternatywy łącznej „lub”. Innym, alternatywnym rozwiązaniem jest usunięcie omawianego ust. 2, pozostawiając do decyzji organu wydającego omawiane rozporządzenie określenie spraw dotyczących szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty pomocy w przypadku działań w ramach poszczególnych priorytetów. W związku z tym rekomenduje się przyjęcie jednej z zaproponowanych poniżej propozycji poprawek.

**Analogiczne zastrzeżenia dotyczą odpowiednio upoważnień ustawowych proponowanych w przepisach art. 26 ust. 3 i 4 oraz art. 29 ust. 6 i 7, z dwoma zastrzeżeniami.**

**Po pierwsze** – w przypadku upoważnienia ustawowego określonego w art. 26 ust. 4, użycie w nim zwrotu „określi **zasady**” (**zasady** kwalifikowalności kosztów) nie odpowiada wymogom § 65 Zasad techniki prawodawczej, który stanowi, że określenie w upoważnieniu ustawowym spraw przekazywanych do uregulowania w rozporządzeniu nie może być ogólnikowe, w szczególności przez posłużenie się zwrotem „określi szczegółowe **zasady**”. Nie odpowiada też utrwalonej w tym zakresie linii orzeczniczej TK, który stoi na stanowisku, że ustawodawca powinien unikać posługiwania się w upoważnieniu ustawowym zwrotem „określi **zasady**”, o ile bliżej nie wyjaśnia w ustawie jego znaczenia, wskazując jednocześnie, że upoważnienie to powinno być konkretne m.in. z uwagi na to, że podlega ścisłej wykładni (wyrok TK z 12 lipca 2007 r., U7/06, z 31 marca 2009 r., K 28/08). Nie odpowiada też praktyce legislacyjnej i doktrynie, również optującym za nieposługiwaniem się w upoważnieniu ustawowym niejednoznacznym i ogólnikowym zwrotem „określi **zasady**”, sugerującym przekazanie do uregulowania w drodze rozporządzenia spraw zastrzeżonych dla ustawy. Na marginesie, ponieważ procedowana ustawa jest wynikiem inicjatywy ustawodawczej Rządu, należy wskazać, że przedstawione wyżej stanowisko, co do konstruowania upoważnień ustawowych, zostało również odzwierciedlone w zamieszczonym na stronie internetowej Rządowego Centrum Legislacji opracowaniu – *„Dobre praktyki legislacyjne” w części „Posługiwanie się sformułowaniem „określi **zasady**” albo „określi szczegółowe **zasady**” w upoważnieniach ustawowych do wydania aktu wykonawczego”* (str. 107). **W związku z powyższym w analizowanej części**

upoważnienia ustawowego proponuje się zastąpić zwrot „określi zasady” bardziej precyzyjnym wskazaniem spraw przekazanych do określenia w rozporządzeniu, np. że określi ono sposób kwalifikowalności kosztów. W zależności od wyjaśnień przedstawiciela Rządu ewentualne doprecyzowanie omawianej części upoważnienia ustawowego zostanie uwzględnione w jej treści stanowiącej przedmiot rekomendowanej poniżej poprawki.

**Po drugie** – w przypadku upoważnienia ustawowego określonego w art. 29 ust. 6 i 7 ustawodawca w sposób ewidentny nadaje mu charakter obligatoryjny i fakultatywny. W ust. 6 ustawodawca używa zwrotu zastrzeżonego dla upoważnień o charakterze obligatoryjnym – „Minister (...) **określi**, w drodze rozporządzenia (...)”, natomiast w ust. 7 zwrotu zastrzeżonego dla upoważnień o charakterze fakultatywnym – „W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 6, minister (...) **może określić** (...)”.

#### **Propozycja poprawek:**

##### **w art. 26:**

a) w ust. 2 pkt 1–4 otrzymują brzmienie:

- „1) szczegółowy tryb składania wniosków o dofinansowanie;
- 2) szczegółowy tryb oceny i terminy rozpatrywania wniosków o dofinansowanie;
- 3) tryb i terminy zawierania umowy o dofinansowanie;
- 4) tryb składania wniosków o płatność;”;

b) w ust. 3 wyraz „lub” zastępuje się wyrazem „oraz”,

c) w ust. 4 pkt 1–7 otrzymują brzmienie:

- „1) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać wnioski o dofinansowanie;
- 2) szczegółowe kryteria wyboru operacji;
- 3) katalog beneficjentów;
- 4) warunki zawierania umowy o dofinansowanie;
- 5) szczegółowe wymagania, jakim powinny odpowiadać umowy o dofinansowanie;
- 6) **zasady** kwalifikowalności kosztów;
- 7) wysokość stawek pomocy;”;

##### **w art. 29 ust. 7** otrzymuje brzmienie:

„7. Minister właściwy do spraw rybołówstwa może określić, w drodze rozporządzenia, minimalną liczbę punktów dla danego kryterium oceny LSR lub minimalną łączną liczbę punktów, której uzyskanie przez RLGD jest niezbędne do wyboru jej LSR, mając na względzie zapewnienie efektywnego wspierania RLKS w ramach EFMRA oraz

prawidłowego zarządzania programem, a także kierując się efektywnością i prawidłowością realizacji środków tego programu.”;

**albo**

**w art. 26:**

- a) skreśla się ust. 2,
- b) w ust. 3 wyraz „lub” zastępuje się wyrazem „oraz”,
- c) skreśla się ust. 4,
- d) w ust. 5 skreśla się zdanie drugie;

**w art. 29 ust. 7** otrzymuje brzmienie:

„7. Minister właściwy do spraw rybołówstwa może określić, w drodze rozporządzenia, minimalną liczbę punktów dla danego kryterium oceny LSR lub minimalną łączną liczbę punktów, której uzyskanie przez RLGD jest niezbędne do wyboru jej LSR, mając na względzie zapewnienie efektywnego wspierania RLKS w ramach EFMRA oraz prawidłowego zarządzania programem, a także kierując się efektywnością i prawidłowością realizacji środków tego programu.”.

9. Proponowane w art. 26 ust. 5 ustawy upoważnienie ustawowe składa się z dwóch części. Zdania pierwszego, określającego organ wydający rozporządzenie, zakres spraw przekazanych do określenia w rozporządzeniu oraz wytyczne do upoważnienia ustawowego, a więc zawierającego wszystkie wymagane elementy upoważnienia ustawowego. Zdania drugiego rozstrzygającego, że do określonego w zdaniu pierwszym upoważnienia ustawowego **stosuje się odpowiednio przepisy art. 26 ust. 2 i 4. Należy więc zaznaczyć, że zaproponowana konstrukcja analizowanego upoważnienia ustawowego, w zakresie zdania drugiego, jest niedopuszczalna, zarówno na gruncie Konstytucji, jak i Zasad techniki prawodawczej. Zgodnie z art. 92 ust. 1 Konstytucji i § 63 Zasad techniki prawodawczej, upoważnienie ustawowe określa:**

- 1) organ właściwy do wydania rozporządzenia;
- 2) rodzaj aktu;
- 3) zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu;**
- 4) wytyczne dotyczące treści rozporządzenia.

Zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu musi być określony w sposób precyzyjny (§ 65 Zasad techniki prawodawczej), w tym dlatego, że upoważnienie ustawowe podlega zawsze ścisłej wykładni (wyrok TK z 31 marca

2009 r., K 28/08). W rozpatrywanym przypadku wymóg precyzyjności i ścisłej wykładni nie jest zachowany, skoro ustawodawca rozstrzyga o stosowaniu do upoważnienia ustawowego innych przepisów, **i to o odpowiednim stosowaniu tych przepisów.**

**Reasumując, analizowane upoważnienie ustawowe w zakresie zdania drugiego, budzi zasadnicze zastrzeżenia co do zgodności z art. 92 ust. 1 Konstytucji, a tym samym z określoną w art. 2 Konstytucji zasadą demokratycznego państwa prawa i wywodzoną z niej zasadą przyzwoitej legislacji. Może też być uznane za niegodne z określoną w art. 7 Konstytucji zasadą legalizmu, a biorąc pod uwagę, że rozporządzenie oparte na przepisie, którego niekonstytucyjność została stwierdzona przez TK, niezależnie od treści tego aktu, jest niezgodne również z Konstytucją i traci status źródła powszechnie obowiązującego prawa (wyrok TK z 18 marca 2003 r., K 50/01 i z 12 września 2006 r., K 55/05) – również z wywodzoną z zasady demokratycznego państwa prawa zasadą zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. W związku z powyższym w art. 26 ust. 5 proponuje się skreślenie zdania drugiego zgodnie z rekomendowaną poniżej poprawką, pozostawiając organowi wydającemu rozporządzenie decyzję, jakie konkretnie sprawy określone w podstawowym zakresie spraw przekazanych do uregulowania w art. 26 ust. 1 zostaną szczegółowo określone w wydawanym na jego podstawie rozporządzeniu – np. analogicznie do rozwiązania przyjętego w art. 6 ust. 3 czy art. 46 ust. 7 procedowanej ustawy.**

10. Przepisy art. 27 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy przewidują, że instytucja zarządzająca określi, w drodze zarządzenia (a więc aktu o charakterze wewnętrznym), liczbę członków komitetu, o którym mowa w art. 32 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, oraz zasady ich wynagradzania. Należy więc zaznaczyć, że przedmiotowy komitet będzie wykonywać zadania publiczne (rozstrzygać w indywidualnych sprawach), a jego członkowie będą z tego tytułu wynagradzani ze środków publicznych. Komitet będzie dokonywać wyboru i oceny LSR (art. 31 ust. 1, art. 35), a podmiotowi niezadowolonemu z jego ostatecznego rozstrzygnięcia będzie przysługiwało prawo do wniesienia skargi do sądu administracyjnego. W związku z tym oraz mając na uwadze, że:



- 1) organ władzy publicznej, jakim jest instytucja zarządzająca (minister właściwy do spraw rybołówstwa), powołując komitet powinien, **zgodnie z określoną w art. 7 Konstytucji zasadą legalizmu**, działać na podstawie i w granicach prawa,
- 2) **środki przewidziane na wynagrodzenie członków komitetu będą środkami publicznymi, a zgodnie z art. 216 ust. 1 Konstytucji ich wydatkowanie powinno się odbywać w sposób określony w ustawie**

– należy przyjąć, że **liczba członków tego komitetu (maksymalna) oraz zasady ich wynagradzania powinny stanowić przedmiot przepisów powszechnie obowiązujących (przepisów procedowanej ustawy lub wykonującego ją rozporządzenia).**

Ewentualna propozycja poprawki w omawianym zakresie będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

11. Przepis art. 28 ust. 1 ustawy stanowiący, że RLDG jest stowarzyszeniem **posiadającym osobowość prawną** jest niezrozumiały. Należy bowiem zaznaczyć, że posiadanie przez stowarzyszenie osobowości prawnej jest rzeczą oczywistą i jednoznacznie wynikającą z przepisów prawa. Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach stowarzyszenie uzyskuje osobowość prawną i może rozpocząć działalność po wpisie do Krajowego Rejestru Sądowego. Zgodnie z art. 8 ust. 1 tej ustawy stowarzyszenie podlega obowiązkowi wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, o ile jej przepisy nie stanowią inaczej. Dodatkowo art. 28 ust. 2 procedowanej ustawy podkreśla, że do tworzenia i działania RLGD stosuje się przepisy ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, a więc również i ww. przepisy art. 8 ust. 1 i art. 17 ust. 1. W związku z powyższym oraz mając na uwadze dyrektywy wyrażone w § 4 ust. 1 i § 11 Zasad techniki prawodawczej, zakazujące odpowiednio powtarzania w ustawie przepisów zamieszczonych w innych ustawach oraz niezamieszczania w niej wypowiedzi, które nie służą wyrażaniu norm prawnych, proponuje się skreślenie z analizowanego przepisu wyrazów, stanowiących o posiadaniu osobowości prawnej przez stowarzyszenie (RLGD), zgodnie z rekomendowaną poniżej poprawką.

#### **Propozycja poprawki:**

w art. 28 w ust. 1 skreśla się wyrazy „posiadającym osobowość prawną”.

12. Zastrzeżenia budzi przepis art. 31 ust. 1 ustawy stanowiący, że tryb składania wniosków o wybór LSR, tryb, sposób lub zakres uzupełniania braków i usuwania uchybień we wnioskach o wybór LSR, a także udzielania wyjaśnień lub przedkładania dokumentów niezbędnych do oceny spełnienia warunków dostępu i kryteriów oceny LSR oraz poprawiania oczywistych omyłek określa regulamin konkursu. **Należy bowiem przyjąć, że procedura w ramach, której dochodzi do rozstrzygnięcia w indywidualnej sprawie, dotyczącej uprawnienia określonej grupy podmiotów, powinna stanowić przedmiot przepisów powszechnie obowiązujących, do których nie można zaliczyć wskazanego w analizowanym przepisie regulaminu konkursu. Ponadto, niezależnie od powyższego, analizowane przepisy są niezrozumiałe i nieczytelne w kontekście ich relacji do przepisów art. 30, art. 32 i art. 34 procedowanej ustawy. Przepisy art. 30 i art. 32 określają bowiem tryb składania wniosku o wybór LSR (określają kto, komu, na jakim wzorze i w jakim terminie składa wniosek o wybór LSR), natomiast przepisy art. 34 określają sposób postępowania w przypadku, gdy wniosek o wybór LSR zawiera braki. Powstaje więc pytanie, jakie w związku z tym konkretne sprawy dotyczące trybu składania wniosków o wybór LSR, trybu, sposobu lub zakresu uzupełniania braków i usuwania uchybień we wnioskach o wybór LSR, ma określać omawiany regulamin?**

**Reasumując**, ewentualna propozycja poprawki w omawianym zakresie będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

13. Przepis art. 44 ust. 3 ustawy, zgodnie z zasadą określoności przepisów prawa, należy doprecyzować przez precyzyjne wskazanie objętych jego zakresem regulacji **organów administracji**. Czy są to organy administracji rządowej, państwowej, samorządowej, czy może administracji publicznej (w tym ostatnim przypadku samorządowej, rządowej, państwowej i inne podmioty wykonujące zadania publiczne)? Jeżeli jest to jeden ze wskazanych wyżej organów, to rekomenduje się przyjęcie jednej z wersji zaproponowanych poniżej poprawek. W przeciwnym razie ewentualna propozycja poprawki, zmierzającej do doprecyzowania analizowanego przepisu, będzie możliwa po przedstawieniu wyjaśnień przez przedstawiciela Rządu.

**Propozycja poprawek:**

w art. 44 w ust. 3 po wyrazach „organom administracji” dodaje się wyraz „publicznej”;  
**albo**

w art. 44 w ust. 3 po wyrazach „organom administracji” dodaje się wyraz „państwowej”;

**albo**

w art. 44 w ust. 3 po wyrazach „organom administracji” dodaje się wyraz „rządowej”;

**albo**

w art. 44 w ust. 3 po wyrazach „organom administracji” dodaje się wyraz „samorządowej”.

14. Wątpliwości budzi, czy przepis art. 56 pkt 1 ustawy, określający termin wejścia w życie art. 49 pkt 2, nie powinien być uzupełniony o art. 49 **pkt 4**. Wydaje się bowiem, że proponowana w art. 49 pkt 4 zmiana przepisów art. 62c ust. 1 i 5 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o organizacji rynku rolnego, polegająca na skreśleniu w nich odwołania do decyzji, o której mowa w uchylanym art. 62a ust. 2, jest konsekwencją zmiany proponowanej w art. 49 pkt 2. Jeżeli tak, to rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki.

**Propozycja poprawki:**

w art. 56 w pkt 1 wyrazy „pkt 2 i 3” zastępuje się wyrazami „pkt 2–4”.

**IV. Uwagi szczegółowe**

1. W art. 17 ust. 3 pkt 2 ustawy proponuje się dokonać korekty w sposobie zapisywania przywoływanych w nim artykułów ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego – jednolicie z pozostałymi przepisami procedowanej ustawy, w tym z rozwiązaniem przyjętym we wprowadzeniu do wyliczenia w ww. ust. 3, oraz zgodnie z przyjętą praktyką legislacyjną redagowania tego typu odwołań. W tym celu w analizowanym przepisie wyrazy „art. 6 i art. 7 **oraz** art. 24” proponuje się zastąpić wyrazami „art. 6, art. 7 i art. 24”.

**Propozycja poprawki:**

art. 17 w ust. 3 w pkt 2 wyrazy „art. 6 i art. 7 oraz art. 24” zastępuje się wyrazami „art. 6, art. 7 i art. 24”.

2. Przepisy art. 36 ust. 3 i 6 ustawy wymagają doprecyzowania w zakresie dotyczącym objętych ich regulacją sądów przez wskazanie, że są to „sądy administracyjne” – jednolicie z pozostałymi przepisami procedowanej ustawy odnoszącymi się do sądów administracyjnych (art. 17 ust. 3 i art. 20 ust. 2), w tym z ust. 1 analizowanego art. 36,

oraz zgodnie z dyrektywą § 10 Zasad techniki prawodawczej nakazującą, aby do oznaczania jednakowych pojęć używać jednakowych określeń.

**Propozycja poprawki:**

w art. 36:

a) w ust. 3 po wyrazie „Sąd” dodaje się wyraz „administracyjny”,

b) w ust. 6 po wyrazie „sąd” dodaje się wyraz „administracyjny”.

3. W poleceniu nowelizacyjnym art. 47, dotyczącym zmiany części III załącznika do ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej, należy zrezygnować z odwołania się do kolumny 2. Należy zaznaczyć, że w części III tego załącznika w ust. 22 uchyla się w pkt 1 lit. b oraz pkt 2. Uchylane przepisy określają odpowiednio, że opłata skarbową jest ponoszona za pozwolenie na wykonywanie rybołówstwa rekreacyjnego wydane armatorowi statku na prowadzenie połowów z jego statku oraz za wydanie takiego pozwolenia armatorowi statku na okres kolejnych 12 miesięcy. **Należy jednak zwrócić uwagę, że analizowana część III załącznika do ustawy o opłacie skarbowej określa również stawkę opłaty za wydanie takich pozwoleń. Są one określone w kolumnie 3 przedmiotowej części III i wynoszą odpowiednio 11 zł i 42 zł.** Przyjęte rozwiązanie (uwzględniające odwołanie do kolumny 2) spowoduje uchylenie w omawianej części III przepisów określających, że za wydanie ww. pozwoleń należy uiścić opłatę skarbową, z jednoczesnym pozostawieniem w kolumnie 3 stawek opłat za wydanie tych pozwoleń. W związku z tym, dla uniknięcia takiej sytuacji, rekomenduje się przyjęcie zaproponowanej poniżej poprawki, **wzorowanej na dotychczasowych, analogicznych, zmianach ww. załącznika.**

**Propozycja poprawki:**

w art. 47 w poleceniu nowelizacyjnym skreśla się wyrazy „w kolumnie 2”.

*Sławomir Szczepański*

*Główny legislator*